

A játékbarlangok titkai.

— Uj adatok. —

(Saját tudósítónktól.) Harmincnál több budapesti klubnak az igazi hivatását világitottuk meg egy héten belül s még mindig nem ürült ki a riport-iszák. Ez a pusztító nagy kártyajárvány, amilyenhez fogható sehol a világon nem akadt még, határozottan provokálja az állandóbb szemmel tartást. A leleplezés nyomán egy-egy kártyabarlangból ijedten kimaradoznak a tagok, de kányamódra nyomban lecsapnak rájuk a slepperek, a játékügyönkök és csábító igéretekkel viszik őket más kaszinóba, ahol végül ugyancsak kifosztják őket. Itt csak általános, irgalmatlan tisztító-hadjárat segít.

Ma specializálunk. Főképp egy kártyabarlang életét próbáljuk megrajzolni. Tipikus hely és erkölcsraizából gyönyörűen következtetni lehet a többi játékbarlang egész működésére. Láttára kitágulhat a laikus előtt is az a szörnyű perspektíva, amelyben a beteg és bűnös, a szegény és kapzsi város legfantasztikusabb alakjai tülekednek.

Amióta cikksorozatunk megindult, napról napra kapjuk az új információkat, leveleket s ezek közül most a következő jellemző epistolának adunk helyet:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Fogadják elismerésem az ön kemény ostromcsapásaiért, amelyek a svindli-klubokat érik, bár azt hiszem, nem én vagyok az első, aki önt ezért nagyrabecsülöm — sem az utolsó, akit a pesti klubok kizsebeltek. Csak arra kérem, tessék kitartani és lehetetlenné tenni ezen bestiákat. Különösen a Sakkszövetség, az nagyon is megérdemelné, mert ott igazán semmi köze a sakknak a bakkhoz... a kirugott krupié, az alapító, osztozik még a főbérrel is, az tart ki egy pár naplopót, akik néha sakkoznak az alapszabályok érdekében.

Van azonban ennél még egy gyalázatosabb klub: a Szabad Polgárok Köre, ott pláne minden facér pincér, toloncházi alak találkozik és ha az ember rulett-re oda betéved, jaj neki.

Fogadják még egyszer elismerésem stb. stb.

Semmiféle információt nem fogadunk el készpénznek, még a rendőrségeket sem, utána járunk lehetőleg minden részletnek és csak azután bocsátjuk a nyilvánosság elé, ha kellő bizonyosságok erősítik meg. Így történt a Szabad

Polgárok Körénél is, amely Budapestnek legkarakterisztikusabb játéktanyája. Históriaiájában vannak kortörténeti dokumentumok is.

Még 1909-ben — három év nagy idő egy pesti klub életében — alakult a Józsefvárosban a Kisiparosok és Kiskereskedők Köre. Takarékosan berendezett helyiséggel a Baross-utcában s azzal a céllal, hogy a kisiparosok és kiskereskedők érdekeit védje, a tagokat és családjaikat hasznos, szórakoztató előadások, összejövetelek által közelebb hozza egymáshoz. Folyton szaporodtak a tagok és a régi, erős Józsefvárosi Kör már veszedelmes, kerületpolitikai jelentőségű ellenfelet is kezdett látni benne.

Most jött a kártyaterv. 1912 júliusában rendkívüli közgyűlésen elhatározták, hogy a kört újjászervezik Józsefvárosi Szabad Polgárok Köre néven. Megjelent ugyanis a körben Olty Antal fővárosi tanító és — pesti argot szerint — megfőzte Kiss Kálmán elnököt, akinek becsületes foglalkozása a szijgyártó mesterség volt. Olty kecségtető ajánlatát elfogadták, mert jól el tudta hitetni, hogy neki anyagi haszna egyáltalán nem lesz az ügyletből, ő csak egy erős ellenzéki kört akar teremteni, hogy a Hüvös-féle Józsefvárosi kört esetleg megbuktassa s a független polgárság vezető szerephez jusson. A kör — mondta Olty — nagyszilu festületté fejlődik, anyagi terheléstől megszabadul, a bérlő kifizeti a régi adósságokat, pazar helyiséget rendez be, fizeti a házbért, fűtést, világítást stb. A körnek csupán adminisztrációs, irodai kiadásai lesznek, a tagsági díjakat egészen magkapja, viszont a bérlő csak a játék-
védelmet óhajtja.

Megkötötték a szerződést. A Rákóczi-tér 6. számú új bérpalotában fényes lokalitást kaptak, külön éttermet, dohányzót, billiárd-szobát, — de baccarat- és roulette-szobát is.

A bérlő Kalisch Sámuel volt kereskedő, de a fővezér Olty Antal tanító. Háznagy, játék-mester, croupier egy személyben és huszonöt százalék erejéig pinkarészes. Háromféle pinka van. Egyikbe akkor köll jelentékeny percentet letenni, amikor a bankra licitáltak, a másikba a retirálás alkalmával, a harmadikba „alkalmazottak” számára borralalóul, de mind egy zsebbe vándorol.

Az egyablós baccaraon kívül a Kauffmann és Goldenberg-féle hirhéd „francia” cég két roulette-t és egy Hanza-gépet (szerencsejáték-mášinát) állított föl a körben. Ezeknek jövedelméből 60% Kauffmannéké, 40% a bérlőé, de Kauffmannék még külön 10%-et kötelesek a játék-mesternek adni.

A Rákóczi-téri játékbarlang hamar népszerű lett Budapesten és mindenfelől hurcolták oda az áldozatokat. Jellemző, hogy volt 530—540 régi kisiparos tagja, de ezek lassankint megszöktek, amikor rájöttek az újjáalakítás valódi céljára. Eddig 450 lépett ki, most 50—60 józsefvárosi tagja van, de csak tíz—husz jár a klubba és a többi idegen játékos. Minden skrupulus nélkül beengednek bárkit, ha Olty „barátai” hozzák s folyik a harácsoló-játék reggeli öt-hat óráig, sőt volt eset arra is, hogy féltízig ültek az ovális zöld asztal körül.

Olty Antalt a székesfővárosnál tanítói állásától fölfüggesztették. A derék férfi tulajdonképpen a dühöngő konkurrencia áldozata.

Tudni kell, hogy nagy játék folyt a József-köruti Józsefvárosi Kör-ben. (Itt támadt a legelső fővárosi baccarat-botrány: K. gazdag vállalkozó több százezer koronát vesztett és aztán öngyilkossá lett). Olty a kör tagja volt, de összeveszett Hüvös Ivánékkal és üzlet után nézvé, reformálta a másik kört. A József-köruti helyiségben kezdett a játék rosszul menni s azzal az ürügyvel, hogy a Rákóczi-téri klub veszedelmes politikai ellenfél, kiadták a harci jelszót. Olty ellen föllelentést tettek a székesfővárosnál s megindult a fegyelmi eljárás. Oltyt azzal vádolták, hogy szerződése viszonyban van a játéklarang bérlőjével, hogy elhanyagolja hivatali kötelességét, reggelig „dolgozik“ a kártyatanyán, aztán még egy-két mulatóhelyre is betekint s álmosan „császkál be“ az iskolába. A tanítónak ekkor finom ötlete támadt: kérte a nyugdíjazását. De a hatósági orvos olyan bizonyítványt állított ki, hogy nem beteg, nincs elfogadhatók a nyugdíjazásra. Folyik tehát a fegyelmi eljárás tovább az ismert magyar lassusággal, Olty pedig tovább forgatja a rulett-gépet, sőt maga adja a bankot is.

A játéklarangban egész sereg ember tönkrement. Legtöbbet vesztett egy kassai rendőrtiszt, egy gyöngyösi ügyvéd, egy Baross-utcai gyógyszerész, két magánzó, egy láziur, aki ma már csak utazó stb. A „tagokat“ impozáns ügyességgel fogdossák össze s az is bejárhat a baccarat-szobába, aki tegnap még a rablóbarlang létezéséről sem hallott.

Akinek a szeme kinyílik és beszélni is merészel, azt gyorsan eltávolítják. A többi közt egy Grosshändler Vilmos nevű klubtag nyíltan kimondta, hogy a körben kifosztják a szegény gyanútlan embereket. Erre a „választmány“ elhatározta, hogy Grosshändlert ki kell dobni. Kiss Kálmán elnök levelet íratott a titkárral, hogy három napon belül lépjen ki, de Grosshändler se hagyta magát: a büntető írásbírósgon föllelentést tett becsületsértés címén. A bíró február 6-án el is ítélte az elnököt meg a titkárt száz-száz korona pénzbüntetésre.

A fosztogatók azonban zavartalanul dolgoznak tovább.

A minap leleplezett baccarat-esalásról sokat beszélnek még mindig Budapesten, sőt ország-szerint. Dr. Lauffer Zsigmond német újszerkesztőt a rendőrség eltoloncolta Galiciába, Kolumbiába s minthogy a főcsaló nincs kéznél, az érdekeltek igyekeznek minden bűnösséget ráfogni. Viszont a pletyka is tombol, ártatlanok neveit

Kozp. nyomt. XX. cs. 81. sz.

is forgalomba hozzák. Beszélnek egy német malomtisztviselőről, aki tényleg játszott együtt Laufferrel, közös bankot adott vele, de a csalásban része nem volt és ma is szívesen látják azokban a klubokban, ahol előbb megfordult. Sőt igazolta előttünk, hogy Lauffer őt is becsapta, jelentékeny összegű pénzét vitte el. Jelentkezett továbbá szerkesztőségünkben ifjabb Ditrói Mór, a Vigszinház ismertnevű tagja. Elmondotta, hogy „magára vélt ismerni“ a minapi leleplező cikkben említett színészben, mert ő is katonatiszt volt ezelőtt, de neki természetesen semmi köze az egész csaláshoz. Kérte hát annak a konstatálását, hogy nem ő volt az, akit esetleg némelyek Lauffer segítő-társai közt sejtének. Ditrói óhajátását készséggel teljesítjük, de annál kevésbé a klubét, amely az igazi vétkeseket s magát a vétket is nem létezőkké szeretné varázsolni. A Sakkszövetség minapi nyilatkozatára, amely a Pesti Napló akcióját idegen lapokban próbálta gyöngíteni, érdekes válaszul szolgál az a levél, amelyet szombaton kaptunk:

Tekintetes Szerkesztőség!

A Magyar Sakkszövetség nyilatkozatában többek közt ezt mondja: „kizárólag kifogástalan uriembereket tűr meg“... stb.

Hát ez olyan aljas hazugság, amilyen aljas ember a klub egyik főembere.

Kérdezze meg kérem... (itt megjelölt személy neve van a levélben), mit, illetve miket tud az illető főemberről.

Ha kifogástalan uriemberek járnak a Sakkkörbe, mit keres ott Tőri Poldi, utazó hamiskártyás? Mért van ott Frankel Lajos, a több városból, így Debrecenből is örök időkre kitiltott, kloroformmal dolgozó utazó kártyás, sipista? Mért járnak a klub kopói kávéházról-kávéházra, csalogatni a „vidékieket“, gyanútlan áldozatokat a Sakkörbe? Sakkozni vagy bakkozni?

Kiváló tisztelettel

(Aláírás.)

Ezekre a kérdésekre majd a rendőrség fog megfelelni, ha a kötelességét valóban úgy teljesíti, amint a széleskörű nyomozás eddigi fődíjából következtetjük. Hogy a közönség már lig várja a szigorú vizsgálat konkrét eredményét, az látnivaló ebből a levélből is:

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Vajjon tudják-e önök ott a szerkesztőségben, hogy mennyi ezer ember olvassa a legmélyebb hálaérzessel a kártyabanditákról szóló cikksorozatot? És hogy egy sereg ember leijden, reggel: no most, talán most kerül épp rájuk a sor?!

Ennél becsületesebb és szükségesebb akciót

talán soha nem irányított meg a Pesti Napló. Csáládok egzisztenciájáról, sok áldozatnak a lejtőn való megállításáról, sőtétlelkű ravasz gonosztevők leleplezéséről van szó. — csak aztán a rendőrség is lelkiismeretesen járjon el s végre igazán a finishig erélyesen hajtsa a nyomozást!

En pár kis, de fontos adattal akarok hozzájárulni a sikerhez. A Sakkszövetség szemtelenül nyíltterezett egyes lapokban. Elég csunyaság, hogy pénzért közölték a nyilatkozatokat, ahelyett, hogy ők is lelepleznék. Vagy szegyenlik, hogy a Pesti Napló frissebb volt és megelőzte őket a leleplezésekkel? A Sakkszövetség azt hazudta nyilatkozatában, hogy a csalókat eltávolította a kártyatrükk fölfedezése után. Hát én igazolhatom eskü alatt és a rendőrségen is hajlandó vagyok vallani, hogy a főcsaló, dr. Lauffer Zsigmond személyesen ott volt a Sakkszövetségben hetekkel a fölfedezés után akkor is, amidőn az első leleplező cikk megjelent. Erre 11 órakor távozott és másnap reggel vitték a detektívek a főkapitányságra.

Azt is helyesen közölte a Pesti Napló, hogy az egyik trükk fölfedezése után mindent el akartak tussolni. Ha nem is „szabályszerű“ jegyzőkönyvet, de levelet írártak alá K. krupiéval, amelyben visszavonja L. tanítóról stb. számos tanu előtt kimondott vádjait. Két tanu írta alá a levelet, de már akkor késő volt, mindenféle kiszivárgott a hír.

A rendőrségnek, azt hiszem, kötelessége, hogy az összes szereplőket tanukat hallgassa. A neveiket nem muszáj kipellengérezni s akkor bizonyára szívesen vallanak.

Gratulál a bátor tisztogatóknak

kiváló tisztelettel

(Aláírás, pontos címmel.)

Még csak egy kis adat arról, hogy mennyit ér a klubok cáfolgatása. Megirtuk, hogy az új társaskörök sorában a Teréz-körút 34. száma alatt is pazar helyiséget rendeznek be a Hungária-társaskör cégérével. Másnap kijelentette a kör vezetője, hogy ott nem lesz hazárdjáték s szombaton egyszerre kétfelől értesítenek bennünket, hogy már szerződtek is a Hungária-ba egy volt mérnök-vállalkozót, aki előbb a Szabad Polgárok Körében dolgozott, mint croupier. Javában viszi át a tagokat, buzgón iratja alá a belépő-nyilatkozatokat. Szombaton este akarták megnyitni a klubot, de az iparosok nem készültek el munkájukkal. Majd a jövő hétre bevégzik.

De talán a detektívek is!

Old Reporter.